

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Regele Ferdinand-ut 34.
(Sándory-ház.)

Kéziratokat csütörtök estig
fogadunk el.

Telefon: 14.

Egyes szám ára 4 Lei.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Sándory Mihály.

Megjelenik vasárnap reggel.

GYERGYÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . 200 Lei
Félévre . . . 100 Lei
Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETMEÉNYEK DIJA:
milliméter díjszabás szerint.

Nyilttéri közlemények sora:
25 Lei.

A kormányprogram és a pénzügyi lehetőségek.

— Gyárfás Elemér dr. szenátor véleménye. —

A Vajda Sándor miniszterelnök ur által felolvasott kormányprogram mindnyájunkat élénken foglalkoztat, mint ahogy ezt a munkát jelentősége és létrejöttének a körülményei folytán előre is várni lehetett. Az Országos Magyar Párt parlamenti képviselője is beható figyelmet fordított a kormány által közölt munkarendre, s erre vonatkozólag úgy a képviselőházban, mint a szenátusban nyilatkozatot fog felolvasni, amelyben leszögezi álláspontját. A magam részéről kissé vakmerőnek találom ezt a munkatervezetet négy esztendő kormányzati időre. Harminc esztendőre szóló programnak is elegendő volna.

Nem látom azonban a kormány nyilatkozatból, hogy miből fogják fizetni a tisztviselői illetményeket, a nyugdíjakat, miből fogják fedezni a hadsereg szükségleteit — nem is szólva az állam egyre növekvő belföldi adósságainak törlesztéséről. . . . Olvasom, hogy sikerül a kormánynak másfél-milliárdos kölcsönt kötnie. Ez a nyugdíjasok és tisztviselők kifizetésére egyhavi szükségletet csakugyan fedezni fog. Vegyük ehhez az összeghez az adóbehajtásokat, amelyek egyébként korántsem olyan eredményesek, mint ahogyan azokat a kormány feltüntetni igyekszik. Nos, ezekkel együtt — mondhatjuk, hogy a helyzet 2—3 hónapig biztosítva van. Ez azonban nem megoldás.

A kormány az adók, illetékek, különböző taxák leszállítását hirdeti. Annak azonban, hogy az adók és taxák nem folynak be rendesen, legfőbb oka az egyenlőtlen adókiivetésben és az egyenlőtlen adóbehajtásban rejlik. Amíg az igazságos és egyenlő adózás rendszerét nem valósítják meg, minden intézkedés, minden ujtás és módosítás hiábavaló.

Nem tudom elképzelni és a kormányzati programból egyáltalában nem világlik ki, hogy milyen eszközökkel, milyen intézkedésekkel szándékozik rendezni a kormány a belföldi hitelezőivel szemben fennálló tartozásait. Ezek az adósságok hozzávetőleges számításaim szerint 20 milliárd lejre rugnak jelenleg. Mindaddig, amíg ezeket a tartozásait nem egyenliti ki az állam, az adómorál alapelveit borítja fel s így nem is várhatja az adóalanytól, hogy ez eleget tegyen fizetési kötelezettségének. A kompenzációs rendelet az állammal szemben fennálló követelések tíz százalékanak az adótartozásokba való beszámításáról, egyenesen megcsufolása az adómorálnak, amivel a kormány egyáltalában nem viszi előbbre a pénzügyek rendezését. De ha ennél erkölcsösebb és méltányosabb megoldásokat talál is a kormány, semmi sem vezethet célra, amíg a 20 milliárdos belföldi adósságot egyszerre ki nem fizetik.

De hogyan fizesse ki ezt az állam? kérdezhetné bárki jogosan. Külföldről ekkora kölcsönt nem várhat Románia.

A Nemzeti Bank nem bocsáthat ki újabb bankjegyeket, mert a franciák nem engedik meg az inflációt, amit ez a művelet maga után vonna. Egyetlen megoldás: a Romániában érdekelt francia nagytőke hozzájárulását kieszközölni legalább ahhoz, hogy a kincstár legalább annyi államjegyet bocsáthasson ki, amennyi a 20 milliárd belföldi adósságának kifizetéséhez szükséges.

Hiszen tulajdonképpen a kezdő lépés már megtörtént ebben az irányban. Az a rézpénz sem volt más, mint államjegy, amivel az állam kifizette a textileseknek járó tartozását, illetve ennek 250 millió lejnyi összegre menő negyedrészt.

Hasonló rendeltetésűek lennének azok az államjegyek, amelyekkel az állam szabadulhatna belföldi tartozásaitól. Ezek felhasználandók lennének az adótartozások korlátlan fizetésére és a kibocsátást megelőző időkből származó magántartozások kiegyenlítésére. Ez természetesen burkolt infláció, de más kivezető utat nem látok. Egyidejűleg be kellene hozni a transferatoriumot is. — Az így kibocsátott államjegy egyszerre emelné a bankjegyforgalmat, mindenki sietne tudni rejtegetett bankjegykészletén és ezzel meg volna oldva a konverzió kérdése is.

A Magyar Párt gyergyói tagozatának közgyűlése.

Az Országos Magyar Párt gyergyói tagozata vasárnap tartotta tisztújító közgyűlését Gyergyószentmiklóson. A közgyűlésre Csikmege parlamenti képviselői teljes számban vountak fel, így dr. Pál Gábor, Szabó Béni, dr. Sulyok István képviselők és dr. Gyárfás Elemér szenátor. A Laurentzi szálló hatalmas termézsufolásig megtelt érdeklődőkkel.

Szabó György apátplebános elnök nyitja meg a gyűlést s köszönetet mond a választások alatt tanúsított derék magatartásért.

Csibye János volt ipartestületi elnök üdvözlö a megjelent parlamentárokat, majd dr. Ferenczi Balázs titkár tesz jelentést a tagozat munkájáról. Ezután Szabó György elfoglaltsága és magas korára hivatkozva bejelenti, hogy nem vállalja tovább az elnökséget. A bejelentés nyomán dr. Pál Gábor foglalja el az elnöki széket, majd Szabó György egyhangú díszelnökké választása után az intézőbizottság azon javaslatát olvassa fel, mely szerint az ügyek vezetésére egy háromtagú direktórium kiküldését tartják szükségesnek.

Dr. Pál Gábor javaslatára egy 11 tagú jelölőbizottságot küldenek ki, melynek köteletségévé teszik, hogy elnököt jelöljön, mert a felelősség így kívánja. Mig a jelölőbizottság megbeszéléseit folytatja, a képviselők beszédeket tartanak.

Dr. Pál Gábor röviden vázolja a parlamenti működést, majd a bukaresti értekezlet ismerteti. Leszögezi, hogy a magyarpárti tagozati vezetőknek a jövőben szoros kapcsolatot kell fenntartaniok a néppel. Különösen az iskolabeiratósi kérdésekre kell nagy súlyt fektetni, mert e téren rengeteg rosszakarattal találkozunk azon szülők, akik felekezeti iskolában akar-

ják taníttatni gyermekeiket. A rendetlen nyugdíjfizetésekre vonatkozóan az érdekeltek tudomására hozza, hogy a pénzügyminiszter július hónapra két részletben, összesen egy millió 14 ezer lejt utalt ki. Ebből minden nyugdíjast ki kellett fizetni júliusra s ha valaki mégsem kapott, akkor visszaélés történt.

Sikerült a rokkantak és hadiözvegyek egy-negyedévi illetményeit utalványoztatni.

Kitér a végtelenségig igazságtalan adóterhekre is. 1926 óta az adókat a megye területén négyszeresre emelték, akkor, amikor minden jövedelem nélkül áll a megye lakossága s az iparosok tulnyomó része beszoigáltatja iparengedélyét. Akciót indít a Magyar Párt e türhetetlen állapotok leküzdése ellen, ugyszintén a könyörtelen adóbehajtás ellen is, hisz legtöbb esetben az adófizető szerszámaint vagy gazdasági eszközeit foglalják le, ami törvénytelen, de egyben az egzisztencia megszüntetését is jelenti. Sürgeti a közbirtokossági szindikátusba való belépés jegyzőkönyvi határozatainak mielőbbi beterjesztését, hogy egyöntetűen lehessen védekezni az e téren pusztító bajok ellen.

Id. Szász István nagy felháborodás közben panaszkolja, hogy a pénzügyi közegek lepecsételték az összes cséplőgépeket s addig nem engedik csépelni, mig az utolsó baniig ki nincs egyenlítő adótartozásuk. Honnan fizessenek, ha nem engedik dolgozni?

Pál Gábor leszögezi, hogy az eljárás törvénytelen. A lefoglalás nem akadályozhatja a használatot, egyben bejelenti, hogy a hallatlan eljárás ellen haladéktalanul megteszik a szükséges lépéseket.

Gyárfás Elemér dr. szenátor, a nyugdíjpénztárnál uralkodó állapotokról beszél, ahol ha csak valamelyes kis indokot találnak, minden jogos kérelmet visszadobnak, majd a jelenlegi gazdasági helyzet ismertetése után leszögezi, hogy a magyar kisebbségi küzdelem első 4—5 évében magatartásával Gyergyó vezetett, most ezen magatartás megújodását látja. Az elhalkult hegyikürtök újra szólanak s a román pártok minden hadjárata nem tudott pusztulást hozni.

Szabó Béni köszöni a személye mellett megnyilvánult bizalmat s bár Brassóban maradt, azért a csiki érdekek miatt mindig sikra fog szállani. Adatokat szolgáltatassanak kezeibe, segítsék munkájában, mert a kisebbségben élő nép és képviselője közösen köteleességeket teljesítenek. A marosvásárhelyi nagygyűlésre adatokkal felszerelve küldjék ki képviselőiket.

Dr. Sulyok István szintén a székelység bizalmát köszöni, ami nem neki, hanem az egységnek szól. Majd ismerteti ennek az egységnek fontos szerepét s felhossa, hogy a román pártok mindenben ellenlábasok, azonban, ha a kisebbségekről van szó, akkor egyek. Ezt látva a magyarságnak sokkal nagyobb létérdeke együtt maradni, mert ellenkező esetben nem tud eredményes küzdelmet felvenni.

Ezután a jelölőbizottság teszi meg jelentését. Dr. Gaal Alajos orvost elnöknek, mig dr. Mátyás Albert ügyvédet titkárnak ajánlja. A közgyűlés egyhangulag elfogadja a javaslatot.

Ezután dr. Gaal veszi át az elnöki tisztséget és lendületes beszédben tesz hitvallást amellet, hogy köteletségét mindig teljesíteni fogja.

A közgyűlés felhatalmazást ad a megválasztott intézőbizottságnak, hogy belátása szerint egészítse ki magát, egyben szervezzen egy elnöki tanácsot, amely fontos kérdésekben hivatva van azonnal dönten. Egyhanguan elítéli a közgyűlés Makkay Domokos és társai által indított egységbontó akciót.

Ezután dr. Gaal Alajos elnök külön-külön üdvözlö a megjelent képviselőket és köszönetet mond a résztvevőknek. A gyűlés lelkes hangulatban oszlott szét, bizonyítva Gyergyó népének egységét.

A Nagyhagymáson levő turistaház felavatása.

— Saját tudósítónktól. —

Egyeskő, aug. 14.

A Brassói Turista Egylet csikszeredai csoportja a Nagyhagymás hegycsoportban levő Egyeskőnél egy kedves kis turista menedékházat építtetett, melynek ünnepélyes felavatása méltó keretek között történt e hó 14-én.

A környék lakossága és nagyszámu turista ünnepi díszben gyülekeztek az Egyeskő lábánál levő menedékház körüli kis tisztáson, amelynek egyik sarkában a rögtönzött tábori oltár volt felállítva.

12 órakor Boga István csikszentdomokosi plebános, mintegy 1000 hallgatótól körülveve lépett oltárhoz, bemutatva az ünnepélyes szent misét, amelyet a szenttamási rezesbanda kísért a jelenlevők halkán tovaszálló éneke mellett.

A isteni tisztelet végeztével a plebános emelkedett beszédében mutatót rá e turistaház fontosságára, kiemelve Krisztust, mint turistát. Ezt követte a turistaház felszentelése.

Az ünnepélyes szertartás befejezése után következett a rendes program:

1. Bakó Kálmán csomortani tanító alkalmi verse.

2. Vámszer Géza liceumi tanár, a csikszeredai turistaegylet elnöke lelkes turistabeszédében átadja a menedékházat a közbirtokosságnak.

3. A gyergyói turista egylettől nem lévén senki jelen, elnök felkéri Csáki Mihály gheorgheni liceumi tanárt, hogy tolmácsolja a gyergyói turisták üdvözlését.

Csáki Mihály tanár hangulatos; költői beszéd keretében hozza a Gyilkostó, Czohárd, Gyilkostető üdvözlését.

4. Gödt az Erdélyi Szász Kárpát-egyesület nevében beszél.

5. Dr. Balog Ernő, a cluji Marianum tanára az E. K. E. üdvözlését tolmácsolja.

6. Bánya János tanár, a Székelység szerkesztője az udvarhelyi turistaház nevében beszél.

7. Dr. Karda Ferenc magasan szárnyaló beszéd keretében a csikszentdomokosi közbirtokosság nevében átveszi a menedékházat, ígérve annak gondozását és rendeltetésének megfelelő felügyeletét.

A jókedv és hangulat a késő esti órákig

tartott s a jelenlevők a legkedvesebb emlékekkel hagyták el e szent helyet, búcsút intve az Egyeskő magasan emelkedő sziklabérceinek.

Tájékoztató az elemi iskolai beiratásokról.

1. Az 1924 évi állami elemi iskolai törvény (Monitorul Oficial 1924. évi junis hó 26-iki 101. számában) 19. cikke értelmében az elemi iskolai beiratások minden évben szeptember 1—10 között eszközözendők.

2. A szülők, kik gyermekeiket nem állami elemi iskolában akarják taníttatni, kötelesek a községben lévő állami elemi iskola igazgatójához írásbeli nyilatkozatot beadni és abban megjelölni azt a felekezeti iskolát, melybe gyermeküket beiratják. Sem az 1924. évi állami elemi iskolai törvény 19. cikke, sem pedig az ezen törvény végrehajtása iránt kiadott részletes miniszteri utasítás 29. cikke nem teszi a szülők köteleességévé, hogy a felekezeti iskolába való beiratás szándékát az írásbeli nyilatkozatnak személyes átnyújtásával jelentsék be. A törvény és a végrehajtási utasítás idevonatkozó rendelkezései csak az írásbeli nyilatkozat beadását írják elő. Ez azt jelenti, hogy a szülő az esetben, ha az állami iskola igazgatóját a beiratási határidő alatt rendes hivatali órák idején hivatalában nem találja és így írásbeli nyilatkozatát személyesen átadni nem tudja, eleget tesz a törvény rendelkezésének azzal is, ha azt a kitűzött határidő alatt postán ajánlva juttatja el az állami elemi iskola igazgatójának címére. Minden szülőnek érdekében áll, hogy tanukkal igazoltassa azt a tényt, hogy az állami elemi iskolai igazgató a hivatalos órák alatt nem tartózkodott hivatalában.

3. Az állami iskolák igazgatói az elmúlt években hirdetmények útján közölték a lakossággal, hogy a beiratást csak az apa vagy más törvényes képviselője (gyám) kérheti. Ez a felhívás teljesen jogtalan és törvénytelen. A törvény fennebb említett cikke a szülőket jogosítja fel arra, hogy gyermeküknek beiratása érdekében eljárjanak. Az állami elemi iskola igazgatója nem válogathat a szülők közül és az anya nem tartozik előtte igazolni azt, hogy a beiratandó gyermek apját milyen okok akadályozzák a megjelenésben.

4. Az írásbeli nyilatkozatra az állami iskolai igazgatók 14 lejes okmánybélyeget és 3 lej repülőbélyeget követelnek, holott a közoktatásügyi minisztérium 126.703/1929. számú rendeletével ezen nyilatkozatok bélyegmentességét biztosította, amit a csikmegyei tanfelügyelőség 4581/1929. szám alatt az összes iskolákkal kö-

zött. Az állami iskolánál való jelentkezésre az a szülő is köteles minden évben, akinek a gyermeke felsőbb osztályokba jár.

5. Az 1924. évi állami elemi iskolai törvény végrehajtási utasításának 28-ik cikke azon rendelkezést tartalmazza, hogy azok a gyermekek, akik az előző évben az állami iskolába jártak, „hivatalból beiratnak a következő évre is”. Ez a rendelkezés csupán azt jelenti, hogy a gyermekét állami iskolába járató szülő nem köteles minden tanév elején beiratni gyermekét ugyanazon iskolába, de nem azt jelenti, hogyha egyszer oda beiratta, akkor többé más iskolába át nem viheti. Az 1924. évi törvény 19. cikke az iskolaválasztás jogát megadja a szülő részére, sőt a törvény végrehajtási utasításának 38. cikke is határozottan megengedi az iskolaváltoztatást és csak a tanév közben való átlépést korlátozza. Tanügyi hatóságok részéről éveken át a fennebb említett rendelkezést akként magyarázták, hogy az állami elemi iskolába beírt gyermek minden következő osztályt ugyanazon iskolában köteles elvégezni. Sőt miniszteri rendelet is jelent meg (98405/1926. közokt. min. rendelet), mely az átlépést megtiltotta, ami a törvénnyel ellentétes.

Dr. Pál Gábor,

csikmegyei orsz.-gyűlési képviselő.

HIREK.

— A Magyar Párt csikmegyei elnöksége közli, hogy a magyar parlamenti csoport közbenjárására a pénzügyminisztérium a hadinyugdíjasok részére (hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárva) egynegyed évi illetményt kiutalt. Mihelyt az erre vonatkozó rendelet a csikmegyei pénzügyigazgatósághoz megérkezik, az érdekeltek értesítettetni fognak, hogy illetményeik felvételére jelentkezzenek. A többi állami nyugdíjasokra vonatkozólag Proporgescu pénzügyminisztériumi vezérigazgató dr. Gyárfás Elemér szenátornak azt a felvilágosítást adta, hogy július hóra az összes nyugdíjasok illetménye kiutaltatott.

— Felhívás Csikvármegye lakosságához! A nagyküllőmegyei Olthévíz községet ez év július hó 10-én katasztrófális felhőszakadás következtében az árvíz elöntötte és ezen község derék népe a sorscsapás következtében kb. 20 millió lej kárt szenvedett. A tavasz folyamán az Olt már két ízben öntötte el a határt, azonban most az áradat magát a községet tette romhalmazzá és magyar testvéreinket földönfutókká.

Ugy érezzük, hogy a sorscsapástól mélyen sujtott testvéreink megsegítésére ismételtlen igénybe kell vennünk a magyar társadalom tá-

Pellengérre állított leány.

„Feletem éj, nap, sötét ború!
Szemembe könnyek, szívembe bú.”

Urunknak 1636-ik esztendejében az emberek erkölestelensége miatt az nagy Istennek haragja rajtunk napról-napra növekedőben vagyon. A jelzett esztendőben illetéknéppen keseregtek a jámbor emberek.

Hogy a kegyelmes Uristen haragja az emberiséget a megérdemlett büntetéssel ne sujtsa, minden kulcsos városban a bírák uraimék elhatározták a törvénybéli orvoságok szigorú alkalmazását.

A kolozsvári piacon egy köpellengér állott. A pellengér mellett kaloda, rostély vagy kalicka és más efféle átkozott szerszám bőven volt.

A köpellengér nem volt egyéb, mint egy kőoszlop, melynek a tetejére fel lehetett állani és amelyhez több vaskarika volt különböző magasságban erősítve. Régente az elítélt bűnöszt ilyen oszlophoz kötötték, tetejére állították vagy kalitkába zárták és az oszlop felső karikájára akasztották. Ezt az eljárást nevezték: megszégyenítésnek vagy pellengérre állításnak. A pellengére való állítást és a seprűzést a hóhér legényei végezték.

A pellengérezéshez járult nagyon sokszor az illetőknek a városból való örökös száműzésük!

*

Bodó Orsolya nagyon szép leány volt. Szü-

lei az iparososztályhoz tartoznak. A szomszédságukban lakó Kalmár Örsze jómódu iparos szülők leánya. A két leány jóbarátságban élt. A jóbarátságot megzavarta Örsze leányasszony. Orsolya egy pár évvel fiatalabb volt és neki kezdett udvarolni Monostori János, a gazdálkodó osztályhoz tartozó fiatalember.

Az irigység nem jó tanácsadó. Örsze leányasszony addig sugdosott fünek-fának, míg Orsolyának teljesen rossz hírét költötte. Kezdték híresztelni, hogy egész éjjeleken a mesterlegényekkel táncol, velük sétál és a szegénytelen, még ölelkezik és csókolózik mások szemeláttára a mesterlegényekkel.

Akadott egy pár vénasszony mindezeknek látására és készek voltak bíró uraimékat busítani. Bíró uraimék törvénybéli orvoságot tőnek és Bedő Orsolyát arra ítélték, hogy kalickába zárva a pellengéroszlopra lesz akasztva, mégpedig jövő vasárnap délelőtt istenitisztelet alatt és istenitisztelet után a kalitkába kiveszik, a fejére szalmakoszort tesznek és a városból öt mérföldre kiséprűzik.

*

A pellengérre állítás, illetve a megszégyenítés és kiséprűzés megtörtént. A piacra gyülekezett nép megkönnyezte szegény Bedő Orsolyát. A kiséprűzéshez hozzájárult, hogy nem volt szabad a városba többé fejvesztés büntetés terhe alatt visszatérni.

*

Bedő Orsolya Kolozsvártól öt mérföld távolságra az országot mellett egy fa alatt ül. Hajából a szalmakoszoru maradványait kiszedi és a seprűzés által megrongált ruházatát, úgyahogy rendezi. Jóformálag egy zsebkendője nincsen, hogy könnyes szeméit megtörölje. Keservesen siránkozik, mert mi vele történt, teljesen igazságtalanság volt.

Szüleit, rokonait, szülővárosát örökre elhagyni és teljes bizonytalanságban, nélkülözésben és szenvedésben ismeretlen emberek között élni, a legnagyobb nyomoruság ezen a világon!

Késő estére egy kis faluhoz ért. Nem ment be a faluba, hanem a legszélső ház melletti kertben egy fa alatt meghúzódva töltötte az éjszakát. Korán reggel arra ébred, hogy egy szép asszony áll mellette és a legnagyobb jóssággal érdeklődik sorsa iránt.

— Édes gyermekem! — így szól az asszony. — Nem kérdezem, hogy miféle vihar vetett ide! Látom, hogy nagy szívbeli bánatod van. Jöjj velem! Gyermekemnek fogadlak. Nem kérdezem, hogy ki vagy! Nem kérdezem multadat! Látom nyomoruságos és meg nem érdemlett voltodat!

*

— Mindenünk van. Gyermekünk voltak. A mostoha végzet elvette őket. A jó Isten megkönyörült és egy nagyon szép leányt adott nekünk. Látod édes Tamásom! Nem csalatkoztam. A talált gyermek bevált. Olyan kedves, mintha

mogatását. Ezért az Országos Magyar Párt központja kezdeményezésére az árvízsjuttatott magyar lakosság részére mi is gyűjtést indítottunk. Bár tudatában vagyunk a kétségbeesett nyomorúnak, amelynek szomorú áldozatait napról-napra alkalmunk van segítségünk reménye nélkül elszorult szívvel szemlélni, mégis arra kérjük tehetősebb magyar testvéreinket, szánják meg az otthonuktól megfosztott olthévi magyarokat és küldjék pénzbeli adományaikat az Országos Magyar Párt nagykülföldi tagozata elnökségéhez dr. Apáthy Gyula elnök címére, az esetleges természeti adományokat Olthéz község előjáróságához. Az adományok a Magyar Párt csikszeredai irodájához is beküldhetők.

Az Országos Magyar Párt csikszeredai Elnöksége.

— Gyergyónak maradt a Benke-kupa. Téniszszövetség Csikszereda képviselőit a Benke-kupa döntőjében 6:1 arányban verték és így a kupát az idén is megnyerték. Miután ez már a harmadik győzelem a kupamérkőzések során, a trófea végleg Gyergyónak maradt.

— Táncestély Szárhegyen. Gyergyószárhegyi intellektuális ifjúsága f. hó 15-én, Nagyboldogasszony napján este, Szárhegyen a Kulturális teremben erkölcsileg kitűnően sikerült zártkörű táncestélyt rendezett. Az estélyen résztvevő szárhegyi és vidéki közönség a legnagyobb elismeréssel emlékezik meg a bál rendezőségéről a magas nívón álló és kedves hangulatu táncestély megrendezéséért. A rendezőség ezúton mond köszönetet a táncestély védnökeinek, különösen Csiky Zoltán urnak, a megjelenteknek és mindazoknak, kik a bál érdekében közreműködtek és annak sikerét adományaikkal előmozdították.

— Elhalasztották az alfalvi bombamerénylet tárgyalását. Az egész ország érdeklődését felkeltett bűnügyben a csikszeredai törvényszék augusztus 18-ára tűzött ki tárgyalást, amelyen körülbelül harminc megidézett érdekelt jelent meg. Miután az idézeteknek így is több mint fele hiányzott, a törvényszék elutasítva Pál Dénes és Ambrus Lajos szabadlábra helyezés iránti kérését, a tárgyalást szeptember 20-ra halasztotta el.

— Piccard ismét felrepült a sztratoszférába. Piccard professzor esütőrtökön reggel 5 óra 5 perckor indult légkömbjével második sztratoszféri utjára mintegy 30–40.000 főnyi közönség jelenlétében, 16.500 méternyi magasság elérése után délután fél öt órakor Verona közelében szerencsésen leszállott. Piccard jelentése szerint utja veszélyes volt, mert minduntalan tartania kellett az elsodrától. A légi expedíciónak igen jelentős tudományos eredményei lesznek.

édes gyermekem lett volna!

Pálffy Tamás uram udvarházában nagy az öröm. Orsolya leányasszonyt Pálffy Tamás uramnak rokona, Pálffy Balázs uram eljegyezte. Pálffy Tamás birtoka nem kerül idegen kézre. Az esküvő nem sokkal az eljegyzés után megtörtént.

Az új házasság boldogságát hébe-korba Orsolya asszony titkos bánata zavarta.

* *

Kalmár Örsze leányasszony napról-napra hervad és fogy. Monostori János eltűnt Kolozsvárról. Nem törődött Kalmár Örszével, mert belátta, hogy egy szivtelen és egy gonoszlelkű leánnyal van dolga. A bírót busító két vénasszony Istenhez kezdett térni és beismerték, hogy gazságuk által Bedő Orsolyát ártatlanul állították pellengérré és száműzetésre.

*

Különös látványosság van Kolozsvár piacán. A pellengérszlop legfelső karikájára felakasztott kalickába zárva Kalmár Örsze ki van pellengérré téve. A két vénasszony a pellengérszlop mellett a földön kalodába van zárva. Kolozsvár népe az istenítiszteletről a templomokból kijött és a pellengérszlopot körülállta.

A hóhér legényei a kalickából Kalmár Örszét kivették, az oszlopra felállították. Kalmár Örsze kikiáltotta, hogy ezelőtt öt esztendővel Bedő Orsolya ártatlanul lett pellengérré állítva, mert ő igaztalanul vádolta!

* Használt állapotban levő írógépet vették, esetleg biciklivel elcserélném. Cím a kiadóhivatalban.

* Butorozott szoba külön bejáratú kiadó. Bővebbet a kiadóban.

SPORT.

Hatodik helyen végzett Magyarország a X. olimpián.

A X. olimpia küzdelmei a magyaroknak világraszóló fényes eredményeket hoztak.

Pelle István két világbajnoksága, a vízpolózók és a kardesapat világbajnokságai mellett Piller György százados megszerezte az egyéni kardvívás világbajnokságát és Énekes István a légsúly-boxolás világbajnokságát.

Igy végeredményben Magyarország 6 világbajnokságot, 4 második és 5 harmadik helyezéssel 42 nemzetigazszi küzdelmében a hatodik helyet tudta magának kiszorítani. Olyan hatalmas nemzeteket előzött meg, mint Anglia, Németország, Kanada, Finnország stb. Végeredményben 1. Amerika, 2. Olaszország, 3. Svédország, 4. Franciaország, 5. Japán, 6. Magyarország, 7. Finnország, 8. Németország, 9. Anglia, 10. Kanada stb.

*

A gyergyószentmiklósi Sport Egyesület Pálya-Bizottságának f. hó 14–15-én rendezett atlétikai viadalokkal és a kolozsvári „K.A.C.” futballesapatának kétnapos vendégszereplésével egybekötött Tribün és Pálya-avató sportünnepélye óriási érdeklődés mellett, a siker legteljesebb jegyében zajlott le.

Az ünnepély vasárnap, 14-én délután 3 órakor vette kezdetét a következő atlétikai számokkal.

100 m. síkfutás, magasugrás, gerelyvetés, sulydobás.

Eredmények a következők:

100 m. síkfutás: I. Bogdán (Kolping) 12 mp. II. Romfeld Á. (Kolp.) III. Hegyessy (Kolp.).

Magasugrás: I. Hegyessy (Kolp.) 155. II. Keresó (Kolp.) 150. III. Vákár Szilárd (E.K.) 150.

Gerelyvetés: I. Vákár Sz. (E.K.) 37-80 m. II. Romfeld Á. (Kolp.) 37-10. III. Ferencz Pál (Kolp.) 28-85.

Sulydobás: I. Romfeld Á. (Kolp.) 10-90. II. Ferencz R. (Kolp.) 9-64. III. Romfeld László (Kolp.) 9-43.

Az atlétikai számok bevégeztével a K.A.C. — Gy.S.E. Liceul komb. futballmérkőzés következett.

Ezután a hóhér legényei az oszlopról leszállították. A haját levágták. A fejére szalmakoszorút tettek és ötven botbüntetést mértek rá.

A vénasszonyok is Bedő Orsolya ártatlanságát kikiáltották. A kalodából kivették. A hajukat levágták és ötven-ötven botbüntetést vágak rájuk. A büntetést azzal súlyosbították, hogy fejükre szalmakoszorút tettek és két vasárnap délelőtt a pellengérszlophoz kikötötték.

*

Kolozsvári bírák uraimék úgy képzelték, hogy Istentől való hivatásuk a gonoszság kigyomlálása. Sokszor megtörtént, hogy — mint a leírt esetben is, az igazi gyomot nem jól ismerték és sokszor a hasznos füveket is kitepték.

Kolozsvár piacán a bírák uraimék kihírdették, hogy ezelőtt öt esztendővel pellengérré állított Bedő Orsolya ártatlan és Kolozsvárra bármikor visszatérhet!

*

Pálffy Balázs: Édes feleségem! Amint tudod, a múlt vasárnap Kolozsvár városában voltam. Különös dolgot hirdettek ki, bírák uraimék. Ugyanis azt hirdették: hogy ezelőtt öt esztendővel pellengérré állított és száműzött Bedő Orsolya nevű leányasszony teljesen ártatlan és Kolozsvárra bármikor visszatérhet!

Pálffyné férjét ölelve: Édesem! Többé nem szomorkodom! Most már igazán boldog vagyok!

Ferenczy Dénes.

K.A.C. (Cluj) — Gy.S.E. Liceum komb. 8:0 (3:0).

Biró Mátyus.

A tulnyomórészt diákokból álló kombinált csapat gyenge ellenfélnek bizonyult. A szép iskolajátékot játszó K.A.C. megsemmisítő fölény mellett 8:0 arányban valóssággal lehangereelte az egyéni akciókkal kísérletező kombinált együttest. Kornerarány 7:0 a K.A.C. javára.

Hétfői program.

110 m. gátfutás, távolugrás, diszkoszvetés, 4×100 m. staféta, K.A.C. — Kolping futballmérkőzés.

Eredmények a következők:

Távolugrás: I. Romfeld Ákos (Kolping) 5-51 m. II. Lázár Mihály (Kolp.) 5-18. III. Vákár Szilárd (E.K.) 5-9.

Diszkoszdobás: I. Romfeld Á. (Kolp.) 29-95. II. Vákár Sz. (E.K.) 28-80. III. Romfeld László (Kolp.) 27-95.

110 m. gátfutás: I. Lázár M. (Kolp.) 17-2 mp. II. Vákár Sz. (E.K.) 17-3 mp. III. Dobribán Á. (Kolp.).

4×100 staféta. I. Kolping „A” csapat 52-06 mp. II. Kolping „B” csapat 53 mp.

Az atlétikai számok befejeztével a zsüri elnöke Hádl Gyula, mint a pályabizottság elnöke kiosztja az érmekeket a győztes atlétáknak. Díjazás volt. I. díj nagyezüst, II. díj kisezüst és a III. díj egy diszkolevél.

Ezután következett az ünnepély fő attrakciója, a K.A.C. — Kolping futballmérkőzés.

„Kolping—K.A.C. 4:2 (2:0).

Biró: Mátyus.

A pályára kivonulva a K. A. C. vezetősége egy gyönyörű szép piros-fehér hegyesszög alakú arany monogrammal ellátott „K.A.C.” zászlót ad át a „Kolping” vezetőségének. Az intézőség nevében Roden Rudolf mond köszönetet ezen nemes gesztusáért a K.A.C.-nak és a közönséggel együtt háromszoros éljennel üdvözlö a vendégesapátot.

A formások bevégezése után Mátyus bíró sipjelére a csapatok a következő felállítással szerepelnek.

„K.A.C.” Szathmáry; Földváry—Bogdán; Barabás—Bakos—Butyka; Tunyogdy—Tunyogi—Horváth—Fazekas—Bartha.

„Kolping” Puskás; Stefan—Keresó; Blénessy—Fegyveressy—Kovács; Hegyessy—Benkes—Csörgő—Fórika—Bogdán.

A játék lefolyása:

K.A.C. támadással indul meg a játék. A védelem azonban szerel. Stefáni felszabadító rugását Csörgő Hegyessyhez továbbítja, aki jó helyzetben az 5-ös vonalról kapu mellé lövi a labdát. A K.A.C. még jóformán fel sem eszmélt ebből a nem várt erős támadás okozta meglepetésből, midőn az egyik vendégjátékos szabálysértése miatt megítélt és Fegyveressy által rugott 30 méteres szabadrugásból a kissé kényelmes Szathmáry előtt Fórika megszerzi a vezető gólt. 1:0 a Kolp. javára. 6 perc. A vezetőgól megszerzése felvillanyozza a csapatot. A K.A.C. is belefekszik a játékba és szebbnélsebb kombinációju támadásokat vezetve perceként keresztül ostromolja a szenzációsan védő Puskás kapuját. A 18. percben 11-eshez jut a K.A.C.

A 11 méterről bal alsó sarokba irányított büntetőrugást Puskás gyönyörű vetődéssel kornerre menti. A sarokrugás eredménytelen marad. A játék mind élénkül. A 24. percben a K.A.C. vét a szabályok ellen, ami szintén 11-est von maga után. A büntetőrugást Keresó góllá értékesíti. 2:0 a Kolp. javára. Kezdet után a támadó szerepet megint a K.A.C. veszi át. A csatárokat azonban balszerencse üldözi. Lövéseik, amit ugyancsak sűrűn küldözgetnek, vagy kapu mellé mennek, vagy a kapus zsákmányai lesznek. A 37. percben Csörgő—Hegyessy—Fórika trió teremt meleg helyzetet a K.A.C. kapu előtt. Fórika éles lövése hajszálnyira süvit el a kapu fölött. Most megint K.A.C. támadás következik. Keresó szépen szereli Barthát, akit viszont Horváth tesz ártalmatlanná. Horváth labdáját Fazekas—Tunyogi—Barthán keresztül Horváthhoz kerül, akinek a 16-osról küldött

veszélyes lövését Puskás gyönyörűen vetődve kornerre menti.

Eredménytelen sarokrugás után erős K.A.C. főlény mellett a félidő véget ér.

Szünet után még fokozottabb tempóban indul meg a játék. A K.A.C. technikai tudását a Kolping lelkesedéssel ellensúlyozza. A 3. percben szépen lefut a Kolping, Dundi azonban elhibázza. A kapus kiadását Blénessy fogja el. Főrikán és Kovácsan keresztül Hegyessyhez jut a labda. Hegyessy saját magát megszöktetve a 16-os sarkából védhetetlen gólt lő Szathmári kapujába. 3:0 a Kolp. javára. 6. perc. Középkedés után a K.A.C. belefekszik és gyönyörű játékot játszva a Kolpingot valósággal a kapuhoz szegte. A 16. percben ér véget az az öldöklő iramu támadás, amit a K.A.C. a Kolping kapuja előtt rendezett, Bartha szép ívelésű beadásával. Tunyogi megugrik; a jó helyzetben álló Horváthhoz továbbítja a labdát, aki azt védhetetlenül küldi a jobb felső sarokba. 3:1 a Kolp. javára.

A támadó fél továbbra is a vendécsapat marad és 2 percere a kezdés után Tunyogdy lövése süvit el a kapu mellett.

Most pár pernyi szép hullámozó mezőnyjáték következik. A vezető szerepet a Kolping ragadja magához. A fél pályáig előre nyomul, ahol Főrika a Fegyveressytől kapott labdával hirtelen kitör, hosszan szökteti Hegyessyt, aki a kifutó Szathmáry mellett a negyedik góllal terheli meg a vendégek hálóját.

4:1 a Kolping javára. 27. perc.

Az iram nem csökken. A vendégek belefeküsznek a játékba, de mindhiába. Szabónál szebb kidolgozású támadásokkal közelítik meg a kaput és a lövések valóságos özönét zudítják arra. Mind hiába. Puskás állja az ostromot. A 39. percben Bakos—Fazekas—Horváth trió gyönyörűen kidolgozott támadásából Horváth megszerzi a második gólt. 4:2 a Kolping javára. Még 6 perc. A legizgalmasabb hat perc. A közönség lélekzetviasszafojtva figyeli azt az öldöklő iramot, amivel most a játék folyik. A vendécsapat az egyenlítésért küzd. Villámgyors és hajszálpontos labdaadogatásukkal bámulatba ejtik a közönséget. A Kolping sem enged. Ellentámadásba megy át és egy-két szép lefutásával Szathmárynak is dolgot ad. A 41. percben izgalmas jelenet játszódik le a vendégek kapuja előtt. Főrika keresztben áthúzott labdájával Dundi megugrik és gyors iramban közeledik az ellenfél kapujához. Egész az ötös vonalig viszi a labdát és onnan küldi a kapura. Szathmáry az izgalom legkisebb jele nélkül várja a veszedelmesen közeledő ellenfelét. Az ötösről elrugott labda egyenesen a kapu balsarkánál várakozó Szathmáry kezébe repül.

A mérkőzés hátralevő része erős, de eredménytelen K.A.C. támadással ér véget.

Kornerarány 3:0 a K.A.C. javára.

A Sportünnep alkalmából vettük az alábbi sorokat:

Sziből üdvözljük a gyergyói sportközönséget; a sportünnepély alkalmával sikert elért atlétáknak sok szerencsét kíván a „Kolping” sportklub négy volt játékosa: Zárug Pista, Köllő Vilmos, György József, Polgár István. Buhuși, 1932. VIII. 19.

Rejtvények.

Jelige: Fejtörő az elme sportja.

Betűrejtvény.

Beküldte Sz. D. Gyergyó.

I.

II.

III.

Erzsi, Biri, Sári, Mariska
V

Hortobágy ×

$\frac{n}{u} \frac{n}{u} \frac{n}{u} \frac{n}{u} + n$

A 38. számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

Betűrejtvény: I. Kettős tétel. II. Don Cézár III. Gyökér.

Helyesen fejtették meg: Biró Béla, Kémenes József, Székely Kálmán, Gyergyó. Zárug István, Polgár István, György József, Köllő Vilmos, Biró Károly, Buhuși.

Halászlé cikkek:

horgok, Pinguin zsinórral, ragasztott és kötözött angol horgok, mülegyes horgok, duplahorgos mülegyek, kalanashorgok, zsinórok, kötőkék és minden nagyságu olcsó halászhorgok
MÁRK ISTVÁN-nál.

Vigyázzunk háziállatainkra!

Óvakodjunk a sertésvészttől!

Állattartó gazdák figyelmébe!

Megérkezett a már békében elsőrendűen bevált:

Főlerakat Romániában:
INCASSO BANK
R. T. áruosztálya
ORADEA
Str. Rimanoczy 2.

„Jorkshire” sertés- és malactáplisz.
„Merino” juh- és báránytáplisz.
„Animal” ló- és marhatáplisz,
„Rhodein” baromfitáplisz.

Kapható:
gyógyszertárakban
és
fűszerkereskedésekben.

10—4

Azon alkalomból, hogy a legújabb, legjobb és legolcsóbb könyvek megérkeztek, nem mulaszthatom el a t. vevőközönség figyelmét felhívni a következő szenzációs ujdonságaimra:

Halász mérnök: Mi a villamosság 18.—
Babits Mihály: Kártyavár 34.—
Eberth: Kreuger gyufakirály szerelme 57.—
Móricz Zsigmond: Forr a bor 60.—
Franz Werfel: Nápolyi Testvérek 60.—
Szomori Dezső: Gyuri 60.—
Vicki Baum: Helén Dr. kisasszony 60.—
Frank Arnau: Halálra ítélem 60.—
André Maurois: Asszonyok utja 60.—
Sztitnyai Zoltán: Nincs feltámadás 60.—
Ursula Parrott: Ex feleség 60.—
Földi Mihály: Isten országa felé 60.—
Babits Mihály: Felszabadultak 60.—

Elynor Glyn: Szerelem órája 66.—
Földi Mihály: Kádár Anna lelke 75.—
Zilahy Lajos: Szőkevény 80.—
Joseph Roth: Hiob 84.—
Zilahy Lajos: Két fogoly 90.—
M. Aldanov: Thermidor 90.—
Pitigrilli: 18 karátos Szűz 96.—
Gróf Károlyi Imre: Örvény szélén 100.—
Szabó Dezső: Karácsony Kolozsvárt 120.—
Schalom Asch: Moszkva 168.—
„ ” Pétervár 168.—
Axel Munthe: San Michele I. II. 234.—
Theodor Dreiser: Amerikai Tragédia I. II. 234.—

MÁRK ISTVÁN könyvkereskedő
GHEORGHENI—GYERGYÓSZENTMIKLÓS.

Márk István

könyv-, papir-, tan- és
írószerkereskedés

Gheorgheni
Gyergyószentmiklós.

Legújabb román és magyar szépirodalmi és iskolakönyvek, ima-, képes- és ifjúsági könyvek, füzetek, irkák, szótár-, hangjegy- és rajzfüzetek, rajztömbök, különböző vonalzó, mindenfajta író, iskola- és óvodatáskák, könyvszíjak és könyvhordozó drótok, olaj- és vízfestékek, paletták, színes és iskolai táblakréta, különböző asztali és zsebtintatartók, palatáblák, szivacsok stb. stb.

Nagy választék levélpapírokból
dobozokban és borítékokban.
Aragonit tárgyak. Zsebkések.

Szigoruan szolid árak!
Ügyvédi és közigazgatási
nyomtatványraktár.

Gyermekjátékok. Acél-, ezüst-
és bélhurok. Virágdrótok. Krep-
papírok. Papírszalvéták.